

SZOMBATISKOLAI TANULMÁNY
2017 / IV. – 1. tanulmány – Szeptember 30 – Október 6.

Pál apostol Rómában

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Apostolok cselekedetei 28:17-31; Róma 1:7; 15:14, 20-27; Efezus 1; Filippi 1:12

„Először hálát adok az én Istenemnek a Jézus Krisztus által mindnyájatokért, hogy a ti hiteteknek az egész világon híre van” (Róm 1:8).

A Római levél tanulmányozásához fontos ismerni a könyv történelmi háttérét. Ha meg akarjuk érteni Isten Igéjét, mindig lényeges az összefüggés. Ismernünk, értenünk kell, hogy milyen kérdésekkel foglalkozik a nevezett irat. Pál a keresztények egy bizonyos csoportjának írt, egy adott időben, konkrét okkal. Nagyban segíti a tanulmányunkat, ha amennyire csak lehet, megismerjük ezt az okot.

Akkor tehát menjünk vissza az időben! Képzeletben keressük fel az I. századi Rómát, vegyüljünk el az ottani gyülekezet tagjai között, majd pedig próbáljuk úgy hallgatni Pált és a Szentlélek által ihletett szavait, mint az I. századi gyülekezeti tagok tették.

A Pál által megemlített kérdésekkel kapcsolatban lényeges ugyan a helyszín, ám a mögöttük meghúzódó elvek egyetemesek. Ebben az esetben a kérdés: *Hogyan üdvözl az ember?* Igen, az apostol az emberek egy bizonyos csoportjához szólt, és a levél írása közben valóban egy konkrét dolog járt a fejében. Ám amint tudjuk, szavai éppen annyira időszerűek voltak évszázadokkal később, már egészen más korban és kontextusban Luther Mártonnak, mint Pálnak voltak, amikor először lejegyezte azokat – és velünk sincs ez másként.

PÁL APOSTOL LEVELE	Október 1	<i>Vasárnap</i>
---------------------------	-----------	-----------------

Róm 16:1-2 arra utal, hogy a Római levelet Pál valószínűleg Kenkhrea görög városából, Korinthus mellől írta. Az apostol megemlíti a Korinthusban lakó Fébét, ami szintén valószínűsíti, hogy ez a település lehetett a Római levél megírásának helyszíne. Az újszövetségi levelek keletkezési helyének meghatározása többek között azért szükséges, hogy megállapíthassuk az írásuk idejét. Pál sokat utazott, így ha tudjuk, hogy egy bizonyos időszakban hol tartózkodott, támpontot találunk a keletkezési időre. Pál apostol a második misszióútja során (Kr. u. 49-52; lásd ApCsel 18:1-18) alapította a korinthusi gyülekezetet. Harmadik misszióútján (Kr. u. 53-58) látogatott el újból Görögországba (ApCsel 20:2-3). Az útja vége felé adták át neki a jeruzsálemi hívőknek gyűjtött adományokat (Róm 15:25-26). Így a Római levelet valószínűleg Kr. u. 58 első hónapjaiban írta Pál.

Még melyik jelentős gyülekezeteket kereste fel Pál a harmadik misszióútja során (ApCsel 18:23)?

A galáciai gyülekezetekben tett látogatása alakalmával Pál felfedezte: távollétében hamis tanítók rávették a tagokat, hogy fogadják el a körülmetélést és tartsák be Mózes törvényének többi előírását is. Tartott tőle, hogy ellenfelei még előtte Rómába érnek, ezért levelet írt (a Rómait), elejét véve a galáciaihoz hasonló tragédiának. A Galáciai levelet vélhetően szintén Korinthusból írta az apostol, talán nem sokkal érkezése után, amikor harmadik misszióútja közben három hónapig a városban időzött.

„Pál a rómaiakhoz intézett levelében előadja az evangélium nagy alapelveit. Kifejti álláspontját azokban a kérdésekben, melyek a zsidó és pogány gyülekezeteket nyugtalanították, és rámutat,

hogy a remény és az ígélet, mely egykor főleg a zsidóké volt, most már a pogányoknak is fel van kínálva” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 245. o.).

Amint már megállapítottuk, a Biblia minden könyvének tanulmányozásakor fontos tudni, hogy miért és milyen helyzetben születtek. Éppen ezért a Római levél megértéséhez lényeges ismernünk, hogy éppen mely kérdések izgatták a zsidó és pogány háttérű gyülekezeteket. Ezeket a témákat pedig a jövő heti tanulmányunk taglalja.

Jelenleg milyen gondolatok izgatják a gyülekezetünket? A veszélyek inkább kívülről vagy belülről támadnak? Személy szerint nekünk mi a szerepünk a vitákban?

PÁL SZERETNE ELLÁTOGATNI RÓMÁBA	Október 2	Hétfő
--	-----------	-------

Vitathatatlan, hogy többnyire a személyes találkozás a kommunikáció legjobb módja. Telefonálhatunk, írhatunk emailt, sms-t, sőt Skype-olhatunk is, de a legjobb, ha szemtől szemben beszélgetünk. Ezért is jelentette ki Pál a rómaiaknak írva, hogy személyesen szeretne találkozni velük. Tudatni akarta, hogy elmegy hozzájuk, méghozzá milyen céllal.

Róm 15:20-27 verseiben mivel indokolja Pál, hogy korábban még nem járt Rómában? Miért döntötte el mégis, hogy odamegy? Érvélésében a misszióknak mennyire központi a szerepe? Mit tanulhatunk a szavaiból a misszióról és a bizonyoságtételről? Milyen érdekes – és fontos – pontot fogalmaz meg az apostol a 27. versben a zsidókról és a pogányokról?

A pogányok nagy misszionáriusa folyamatos készletet érzett arra, hogy új helyekre vigye el az evangéliumot, ahol pedig az evangélium már gyökeret vert, ott másokra bízta a munkát. A kereszténység hajnalán, amikor még kevés volt a munkás, Pál jelentős missziós erejének elfecsérlése lett volna, ha olyan területeken tevékenykedik, ahol az evangélium már ismert volt. *„Azt tartottam becsületes dolognak, hogy ne ott hirdessem az evangéliumot, ahol Krisztus neve már ismert volt, hogy ne mások rakta alapra építsek, hanem amint meg van írva: Meglátják őt azok, akiknek még nem hirdették, és akik nem hallották, meg fogják érteni”* (Róm 15:20-21, ÚRK).

Pál nem szándékozott letelepedni Rómában, mert az volt a célja, hogy elvigye az evangéliumot Hispániába (a mai Spanyolország területére). Vállalkozásához pedig a római keresztények támogatását remélte elnyerni.

A misszió kérdését illetően milyen fontos elvet mutat az, hogy Pál egy már megalapozódott gyülekezet segítségére számított az új területen végzett evangelizációja során?

Olvassuk el ismét Róm 15:20-27 szakaszát! Figyeljük meg, milyen erősen vágyott az apostol arra, hogy végezze a szolgálatot! Téged mi ösztönöz? Mi motiválja a tetteidet? Mennyire fakad szívből a szolgálatod?

PÁL RÓMÁBAN	Október 3	Kedd
--------------------	-----------	------

„Mikor pedig Rómába jutottunk, a százados átadta a foglyokat a testőrség fővezérének. Pálnak azonban megengedték, hogy külön lakjék az őt őrző vitézzel” (ApCsel 28:16). Ezek szerint hogyan jutott el Pál Rómába? Mi a tanulság ebből a váratlan és nem kívánt eseményekkel kapcsolatban, amelyek gyakran keresztezik az utunkat?

Igen, végül Pál csak eljutott Rómába, még ha fogolyként is. Sokszor a legjobb szándékból fakadó terveink sem a vágyaink és reményeink szerint alakulnak.

Pál a harmadik misszióútja végén ért Jeruzsálembe az Európa és Kis-Ázsia gyülekezeteiben gyűjtött és a szegényeknek szánt adományokkal. Viszont nem kívánt eseményekbe ütközött:

letartóztatták és láncra verték. Cézáréában tartották fogva két évig, majd fellebbezett a császárhoz. Letartóztatása után mintegy három évvel érkezett Rómába, de bizonyára nem úgy, ahogyan szeretett volna, amikor évekkorábban a látogatási szándékáról írt a római gyülekezetnek.

Mit tudhatunk meg ApCsel 28:17-31 szakaszából Pálnak a Rómában eltöltött idejéről? Milyen tanulságot szűrhetünk le mindebből?

„Nem Pál prédikációi, hanem bilincsei hívták fel az udvar figyelmét a kereszténységre. Mint fogoly, sok lélek bilincset oldotta meg, mely a bűn szolgaságában tartotta őket. De ez nem minden. Kijelentette: *»úgyhogy az Úrban testvéreink többsége fogságom körülményeiből bizalmat merítve félelem nélkül, bátran szólják Isten igéjét«* (Fil 1:14)” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 304-305. o.).

Hányszor támadt váratlan fordulat az életedben, amiből végül mégis csak valami jó származott (lásd Fil 1:12)? Hogyan lehet és kell is hitet meríteni azokból a tapasztalatokból, amelyek látszólag semmi jóval nem kecsegtettek?

A RÓMAI „SZENTEK”	Október 4	Szerda
--------------------------	-----------	--------

Így köszöntötte Pál a római gyülekezetet: „Mindeneknek, akik Rómában vagytok, Isten szerelmeseinek, hivatalos szenteknek: Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól” (Róm 1:7). Milyen elveket találunk e szavakban az igazsággal, a teológiával és a hittel kapcsolatban?

Isten szerelmesei. Igaz, hogy Isten szereti az egész világot, de szeretete különös értelemben irányul azok felé, akik Őt választották, akik válaszoltak a szeretetére.

Látjuk ezt az emberek körében. Különösen szeretjük azokat, akik bennünket szeretnek, ha kölcsönösek az érzéseink. A szeretet viszonzást vár. Amennyiben a viszonzás elmarad, a szeretet legfőbb kifejeződése korlátozott lesz.

Hivatalos (vagy elhívott) szentek. A szentek a görög *hagioi* fordítása. A *szent* azt jelenti, hogy „valaminek szentelt”. Szent az, akit Isten „kiválasztott”. Lehet, hogy még hosszú a megszentelődésének az útja, mivel azonban Krisztust választotta Urának, bibliai értelemben szentnek mondható.

Pál úgy fogalmaz, hogy Isten „elhívott szentjeinek” (RÚF). Azt jelentené ez, hogy másokat nem hívott el az Úr? Ef 1:4, Zsid 2:9 és 2Pt 3:9 versei hogyan segítenek megértenünk, mit értett ezen Pál?

Az evangélium igazi jó híre az, hogy Krisztus halála egyetemes értékű, minden emberért történt. Isten már „a világ teremtése előtt” mindenkit elhívott arra, hogy üdvösséget találjon benne, szent legyen. Az volt az eredeti szándéka, hogy az egész emberiség üdvösségre leljen Jézusban. A végső tűz csak „az ördögnek és az ő angyalainak készítettet” (Mt 25:41). Éppúgy nem vesz el az ajándék csodálatos voltából az, hogy egyesek nem igénylik, amit Isten felajánl, mint ahogy a piac árubősége sem csökken attól, ha valaki pontosan ott kezd éhségsztrájkba.

Isten már a világ megteremtése előtt elhívott, hogy üdvösséget találjunk benne. Miért nem szabad engednünk, hogy bármi vagy bárki visszatartson elhívásának elfogadásától?

A RÓMAI HÍVŐK	Október 5	Csütörtök
----------------------	-----------	-----------

„Először hálát adok az én Istenemnek a Jézus Krisztus által mindnyájatokért, hogy a ti hiteteknek az egész világon híre van” (Róm 1:8).

Nem tudunk a római gyülekezet kezdetéről. A hagyomány szerint megalapítása Péter vagy Pál nevéhez fűződik, de ennek nincs történelmi alapja. Az is lehet, hogy egyszerű hívők hozták létre,

akik talán pünkösdi napján tértek meg Jeruzsálemben (Apostolok cselekedetei 2. fejezet), majd Rómába mentek. Az is lehet, hogy valamikor később érkeztek hívők Rómába, akik azután bizonyosságot tettek a hitükről a világ fővárosában. Meglepő, hogy pünkösdi után alig néhány évtized alatt ennyire ismert lett egy közösség, amelyet tudomásunk szerint egy apostol sem látogatott meg. „A nehéz helyzet dacára Krisztus kereszthalála után húsz évvel Rómában egy életerős, komoly gyülekezet működött. Erős és buzgó volt, az Úr munkálkodott érte” (Ellen G. White magyarázata, *The SDA Bible Commentary*, 6. köt., 1067. o.).

A „hit” alatt minden bizonnyal a hűség tágabb körét érti az apostol, vagyis a Krisztusban megtalált új életformához való hűséget.

Milyenek írja le Pál a római gyülekezetet Róm 15:14 versében?

Az alábbi három dolgot választja említésre érdemesnek Pál a római keresztények tapasztalatából:

1. „*teljesek vagytok minden jósággal*”: Vajon rólunk is ezt mondanák az emberek? Amikor kapcsolatba kerülnek velünk, a jóságunk bősége kelti fel a figyelmüket?

2. „*betöltve minden ismerettel*”: A Biblia újból és újból kiemeli az értelem, ismeret, tudás fontosságát. A keresztényeknek tanulmányozni kell a Bibliát, alaposan ismerve tanításait. „*És adok néktek új szívet*» – ez azt jelenti, hogy »új gondolkodást adok nektek.« A szívbeli változással mindig együtt jár a keresztényi köteleltségről való világos meggyőződés, az igazság megértése” (Ellen G. White: *My Life Today*. 24. o.).

3. „*képesek lévén egymást is inteni*”: Az ember lelki élete nem lehet teljes a többi hívőtől elszigetelten. Fontos, hogy tudjunk másokat bátorítani, ugyanakkor nekünk is szükségünk van erősítésre.

Mit mondhatunk a saját gyülekezetünkről? Milyen a híre? Egyáltalán van híre? Mit árul el a válaszuk a gyülekezetünk jellegéről? Mi hogyan javíthatunk a helyzeten, ha szükség lenne rá?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:	Október 6	Péntek
---------------------------------	-----------	--------

Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, „Üdvösség a zsidóknak” c. fejezet, 245-251. o.

„Az emberiség megváltásának gondolata nem későn jött isteni ötlet vagy improvizálás, amit a bűn keletkezése után az események váratlan fordulata tett volna szükségessé. Ellenkezőleg! Az ember megváltását célzó tervből ered, amit Isten már a világ alapítása előtt megalkotott (1Kor 2:7; Ef 1:3, 14; 2Thessz 2:13-14), és az emberiség iránti örök szeretetében gyökerezik (Jer 31:3).

Ez a terv felöleli a múltbeli örökkévalóságot, a történelmi jelent és az örök jövőt. Több olyan igazság és áldás is benne foglaltatik, mint a kiválasztásunk és eleve elrendeltetésünk arra, hogy Isten szent népe legyünk, Krisztushoz hasonuljunk, valamint a megváltás és a bűnbocsánat, minden dolgok egysége Krisztusban, a Szentlélek általi elpecsételtetés, az örökkévaló örökség elnyerése és a megdicsőülés (Ef 1:3-14). Ebben a tervben központi helye van Jézus szenvedésének és halálának, ami nem történelmi véletlen, nem pusztán emberi döntés következménye volt, hanem Isten megváltó szándékából fakadt (ApCsel 4:27-28). Jézus valóban nem más, mint a Bárány, »aki megöletett, e világ alapítása óta« (Jel 13:8)” (*The Handbook of Seventh-day Adventist Theology*. Hagerstown, Md., 2000, Review and Herald Publishing, 275-276. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljünk a csoportban a történelmi reformáció jelentőségéről! Különösen a következő kérdésen gondolkozzunk el: Mennyire lenne más a világunk ma a reformáció nélkül?

2. Időzzünk még annál a gondolatnál, hogy Isten már a világ megteremtése előtt üdvösségre hívott el bennünket (lásd még Tit 1:1-2; 2Tim 1:8-9)! Miért bátorító ez a tudat? Mit árul el mindez Istennek az egész emberiség iránti szeretetéről? Miért különösen tragikus, ha valaki hátat fordít annak, amit Isten kegyelemmel felajánlott?

3. Térjünk vissza a csütörtöki rész utolsó kérdéséhez! Mit tehetne a szombatiskolai csoportunk a gyülekezet hírnevének javításáért, ha esetleg szükség lenne rá?

HELYETTESÜNK KRISZTUS

„És ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyulánk meg. Mindnyájan, mint juhok eltévelyedtünk, kiki az ő útára tértünk; de az Úr mindnyájunk vétkét őreá veté” (Ézs 53:5-6).

„A dicsőség Ura meghalt, váltsággént az emberi nemzetségért. Krisztust – mialatt odaadta drága életét –, nem lelkesítette diadalmas öröm. Valami nyomasztó homály telepedett rá. Nem a halálfélelem nehezedett rá. Nem a kereszt fájdalma és szégyene okozta kifejezhetetlen kínjait. Krisztus a szenvedők fejedelme volt. Fájdalmai a bűn gonoszságának a tudatából eredtek, abból az ismeretből, hogy a gonosszal való érintkezés folytán az emberek vakok lettek a bűn borzalmaival szemben. Krisztus látta, hogy milyen mélyen belegyökerezett a bűn az emberek szívébe, hogy milyen kevesen vannak azok, akik képesek kitörni a bűn hatalmából. Krisztus tudta, hogy Isten segítsége nélkül az emberiségnek el kell pusztulnia; látta, hogy az emberek sokasága miként pusztul el akkor, mikor a bőséges segítség már elérhető közelségben van hozzájuk.

Isten Krisztusra mint helyettesünkre és kezesünkre helyezte minden gonoszságunkat, bűnünket és igazságtalanságunkat... hogy megválthasson bennünket a törvény ítéletétől, kárhoytatásától. Ádám minden leszármazottjának a bűne az Ő szívére nehezedett súlyos teherként. Isten haragja a bűnnel szemben, nemtetszésének félelmetes kinyilatkoztatása a bűn, az igazságtalanság miatt rettenettel töltötte el Krisztus szívét. Krisztus egész élete az Atya kegyelmének és megbocsátó szeretetének a jó hírét közölte az elesett világgal. Üdvösség a bűnösök számára, ez volt a feladata és állandó célja működésének. Most azonban, mivel a bűn szörnyű terhét hordozta, nem tudta meglátni az Atya megbékülést sugárzó arcát. Annak az érzete, hogy az Atya megvonta tőle jelenlétét legnagyobb nyomorúságának ebben az órájában, olyan szomorúsággal és fájdalommal szúrta át a Megváltó szívét, amit senki emberfia nem érthet meg teljesen...

A sűrű sötétségben Isten eltakarta Fia utolsó emberi lelki gyötrelmét. Mindazok, akik látták Krisztust szenvedései közepette, meggyőződtek istenségéről”